

**Interaksie binne 'n heteroseksuele studentegemeenskap:
Ervarings en persepsies van 'n geselekteerde groep
homo- en biseksuele studente**

deur

Heidi October

**Tesis ingelewer ter gedeeltelike voldoening aan die vereistes
vir die graad
M.Phil Organisasies en Openbare Kulture
aan die Universiteit Stellenbosch.**

**Studieleiers: Prof. A. Kritzinger
Mnr. F. van Aswegen**

April 2006

Verklaring

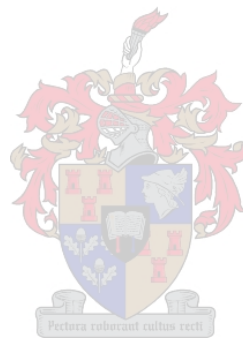
Ek, die ondergetekende, verklaar hiermee dat die werk in hierdie tesis vervat, my eie oorspronklike werk is en dat ek dit nie vantevore in die geheel of gedeeltelik by enige universiteit ter verkryging van 'n graad voorgelê het nie.

.....

Handtekening

.....

Datum

Opsomming

Verskeie stukke navorsing is reeds wêreldwyd by universiteite gedoen om die impak wat diskriminasie op grond van seksuele voorkeure op die student tydens sy/haar studentejare het, te ondersoek. Hierteenoor is min studie tot dusver by tersiêre instansies in Suid-Afrika gedoen.

Hierdie studie ondersoek homoseksualiteit as 'n subkultuur deur die ervarings en persepsies van 'n geselekteerde groep homo-en biseksuele studente met betrekking tot sosiale interaksie binne 'n heteroseksuele studentegemeenskap te illustreer.

Tydens semi-gestruktureerde onderhoude is die geselekteerde groep studente se ervarings en persepsies van bepaalde temas bekom en in terme van bestaande teorieë geïnterpreteer, ondermeer, die kontaktheorie wat aanvoer dat meer interaksie tussen die homo-en heteroseksuele studente tot die vermindering van stereotipes sou lei en die geslagsrolideologie, wat aanvoer dat die tradisionele rolle van man en vrou daartoe bydra dat mans meer homofobies as vroue is. Die studente se ervarings van sosiale interaksie met betrekking tot die heteroseksuele studentegemeenskap deur die bywoning (of nie-bywoning) van sosiale geleenthede of die besoek aan kuierplekke van die heteroseksuele studente, word ook weergegee. Die studente se openbaringsproses word bespreek aan die hand van die verskeie stadia wat gepaardgaan met openbaring van homoseksualiteit aan ander. Die studie illustreer ook die verskillende strategieë wat gebruik word om met die stigma van homoseksualiteit saam te leef...al dan nie.

Ten slotte word aanbevelings vir tersiêre instansies in Suid-Afrika gedoen om sosiale uitsluiting van homo-en biseksuele studente teen te werk.

Abstract

Worldwide various studies have been undertaken to investigate the influence of discrimination due to sexual preference and the impact thereof on the homo- and bisexual student during his/her student years. As opposed to this, few studies have been done at tertiary institutions in South Africa.

This study investigates homosexuality as a sub culture by illustrating the experiences and perceptions of a selected group of homo- and bisexual students with regards to social interaction within a heterosexual student environment.

The perceptions and experiences interpreted in terms of existing theories, have been gained during semi-structured interviews, the theories being, the contact theory which argues that interaction between the homo- and heterosexual community will lead to the reduction of stereotypes and, the sex role ideology, which argues that the traditional gender roles of male and female led to men being more homophobic than women. The study illustrates the students' experiences of social interaction (or the lack thereof) within the heterosexual student community by the attendance of social activities or the visits to clubs frequented by the heterosexual students. The students' disclosure process is being discussed on the basis of the various stages associated with the disclosure of homosexuality to others. The study also illustrates the various strategies that are being used to deal with (or not) with the stigmatism associated with homosexuality.

Finally recommendations for tertiary institutions in South Africa are being made to counteract the social exclusion of homo- and bisexual students.

Erkenning

Ek wil graag die volgende persone bedank:

Prof. Andrietta Kritzingen en mnr. Frans van Aswegen vir hul riglyne.

Al die studente wat bereid was om hul ervarings en persepsies met my te deel. Julle gesprekke het lewe aan hierdie onderwerp gegee.

Mnr. Pieter Kloppers van die Afdeling Studentesake by die Universiteit Stellenbosch en me. Jacqui Pequinot van die *Florida State University* in die VSA vir hul bereidwilligheid om hul ervarings met my te deel.

Me. Lorraine van As vir die transkripsies van die onderhoude.

My vriende, veral dr. Eugenia D'Amato en mnr Reuben Reynders, met hul uiteenlopende opinies wat my deurgaans bemoedig het om hierdie studie te voltooi.

My ouers, Josias en Sybill, vir hul volgehoue aanmoediging om die onbekende te trotseer, die bekende te bevraagteken en die grys areas as riglyne vir die soeke na die goue middeweg te gebruik.

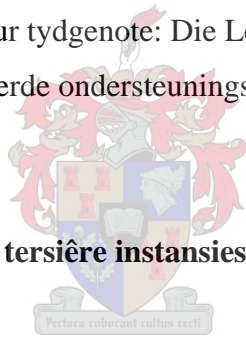
My Skepper, die Een wat aanvaarding van dié wat van jou mag verskil, deel van ons menswees maak.

Inhoudsopgawe

	Bladsy
Verklaring	i
Opsomming	ii
Abstract	iii
Erkenning	iv
Inhoudsopgawe	v
Hoofstuk 1: Inleiding	1
1.1 Agtergrond en probleemstelling	1
1.2 Die doel van die ondersoek	6
1.3 Begripsomskrywing	6
1.4 Navorsingsprobleem	8
1.5 Belangstelling van die navorser in die onderwerp	9
1.6 Struktuur van die studie	10
Hoofstuk 2: Literatuuroorsig	12
2.1 Inleiding	12
2.2 Moontlike verklarings vir homofobie	12
2.2.1. Definisie van homofobie	13
2.2.2 Geslagsrolideologie	14
2.2.3 Faktore wat stereotipes beïnvloed	18
2.2.3.1 Die invloed van sosiale instellings soos die kerk	18
2.2.3.2 Die invloed van karaktereenskappe/geslagstereotipes	19
2.2.3.3 Die invloed van die media	23
2.2.4 Kontakteorie	25
2.3 Implikasies van homofobie	28
2.3.1 Emosionele probleme en strategieë vir die hantering van etikettering	28
2.3.2 Die openbaringsproses	33
2.4 Geïnstitutionaliseerde ondersteuningsprogramme	35
2.4.1 Die rol van huiskomitee-lede	35
2.4.2 Die rol van universiteitsamptenare	37

2.4.3	Ander ondersteuningsprogramme vir homo-en biseksuele studente	39
2.5	Samevatting	44
Hoofstuk 3: Navorsingsmetodologie		46
3.1	Doelstellings van die ondersoek	46
3.2	Die keuse van navorsingsparadigma	46
3.2.1	Die kwantitatiewe paradigma ondersteun deur die positivisme	46
3.2.2	Die deelnemende aksie-paradigma ondersteun deur die kritiese teorie	47
3.2.3	Die kwalitatiewe paradigma ondersteun deur die fenomenologiese tradisie	47
3.3	Die keuse van navorsingsontwerp	48
3.4	Die keuse van navorsingsmetode	49
3.4.1	Waarneming en deelnemende waarneming	49
3.4.2	Onderhoude	51
3.5	Die navorsingsprosedure en -tegnieke	52
3.5.1	Die navorsingsproses – vooraf	52
3.5.2	Die wyse waarop vrywilligers bekom is	52
3.5.3	Die keuse van vrywilligers	53
3.5.4	Die onderhoudsomgewing	53
3.5.5	Die onderhoudsmetode	54
3.5.6	Die onderhoudstruktuur (tematisering)	56
3.5.6.1	Identiteit	57
3.5.6.2	Geslagsrolideologie	57
3.5.6.3	Kontakteorie	57
3.5.6.4	Stereotipering	58
3.5.6.5	Kwessies binne die homoseksuele studentegemeenskap	58
3.5.6.6	Ondersteuningsnetwerk	59
3.6	Probleme	60
Hoofstuk 4: Bevindings		62
4.1	Inleiding	62
4.2	Agtergrondskeets van studente	63
4.3	Identiteit	70

4.3.1	Die openbaringsproses	71
4.3.2	Strategieë in die hantering van etikettering	80
4.3.3	Sosiale interaksie	86
	4.3.3.1 Kuierplekke	86
	4.3.3.2 Sosiale aktiwiteite	90
4.4	Persepsies van homofobie	94
	4.4.1 Geslagsrolideologie	94
	4.4.2 Kontakteorie	98
	4.4.3 Stereotipes van die homo- en biseksuele student	102
	4.4.3.1 Die homoseksuele man	102
	4.4.3.2 Die lesbiese vrou	103
	4.4.3.3 Die biseksuele	103
4.5	Kwessies binne die homoseksuele studentegemeenskap	106
4.6	Ondersteuningsnetwerke	109
	4.6.1 Ondersteuning deur tydgenote: Die Les-bi-gay-vereniging	110
	4.6.2 Geïnstusionaliseerde ondersteuningsnetwerke	113
4.7	Samevatting	116
Hoofstuk 5: Aanbevelings vir tersiêre instansies in Suid-Afrika		118
5.1	Inleiding	118
5.2	Aanbevelings: Koshuise	118
5.3	Aanbevelings: Tersiere instansies	122
5.4	Algemene samevatting	125
Bronnelys		129

Lys van figure en tabelle

Figuur 1:	Profiel van die Universiteit Stellenbosch se studentegemeenskap volgens die Suid-Afrikaanse bevolkingsindeling	1
Tabel 1:	Opsommende profiel van studente wat vir die onderhoude gebruik is	62

